

POUČENÍ k formuláři Přehled OSVČ za rok 2017

1. **Přehled** je povinna předložit osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) příslušnému pracovišti VZP ČR, zpravidla podle místa svého trvalého pobytu, **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za rok 2017**. Daňové přiznání za rok 2017 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období (Přehled je pak třeba podat do 3. 5. 2018). Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, lhůta se prodlužuje a daňové přiznání za rok 2017 je třeba podat nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období (Přehled je pak třeba podat do 2. 8. 2018). **Skutečnost, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je OSVČ povinna příslušnému pracovišti VZP ČR doložit do 30. 4. 2018**. Tuto skutečnost je možno doložit např. kopií plné moci, kterou OSVČ zmocňuje daňového poradce ke zpracování daňového přiznání a předkládá ji na FÚ. Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou, OSVČ, na kterou byl prohlášen konkurs, či osoba, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). **OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají Přehled nejpozději do 9. 4. 2018**.
2. Do Přehledu se zahrnují veškeré příjmy z roku 2017 (řádek č. 1). Zahrnují se i veškeré výdaje z roku 2017 (řádek č. 2). Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U osoby, která vede účetnictví, u společníka veřejné obchodní společnosti a u komplementáře komanditní společnosti se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho udržení považuje základ daně z příjmů z této činnosti (tzv. dílčí základ daně). U osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, se za příjem považuje (jde-li o příjmy stanovené paušální částkou) předpokládaný příjem a za výdaje vynaložené na jeho dosažení se považují předpokládané výdaje za takový rok.
3. **Doplatek pojistného za rok 2017 je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, nebo měl být podán Přehled za rok 2017**.
4. Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný Přehled** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu řádného Přehledu.
5. Povinnosti uvedené v bodech 1, 2, 3 a 4 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost. Uvedené povinnosti mají vůči VZP ČR i ty OSVČ, které změnilly zdravotní pojišťovnu v průběhu roku 2017 nebo v roce 2018 před odevzdáním Přehledu (OSVČ je povinna předložit Přehled všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v daném období pojištěna).
6. Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné se **zahrnují platby za rok 2017**, provedené do 8. 1. 2018 včetně. **Nezahrnují se platby** penále, pokut, doplatky na základě dřívějších Přehledů a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec „osobou bez zdanitelných příjmů“ (řádek č. 41).
7. Prokázaný **přeplatek** poukáže VZP ČR na účet plátce pojistného do jednoho měsíce ode dne, kdy tento přeplatek zjistila. Při posuzování výše přeplatku se přihlíží k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh na pojistném, penále aj.). Pojištěnec uvede v Přehledu, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. V případě, že pojištěnec nevyplní výši přeplatku, bude mu vrácena částka přesahující předpis pojistného evidovaný ke dni podání Přehledu. K promlčení nároku na vrácení přeplatku dochází za deset let od uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl.
8. **Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena jako OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena (např. je zaměstnancem a zaměstnání je hlavním zdrojem příjmů – viz další bod).
9. **Povinnost hradit zálohy na pojistné neplatí v měsících:**
 - a) ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **samostatná výdělečná činnost nebyla hlavním zdrojem jejích příjmů**. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku podle bodu 3 Poučení.
 - b) ve kterých byla OSVČ po celý kalendářní měsíc uznána neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod Poučení.

10. **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ v roce 2017 nebyl stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:
- plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.),
 - v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
 - OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením ČSSZ),
 - OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,
 - OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
 - OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.
11. **Vyměřovacím základem OSVČ je 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji. Minimální vyměřovací základ činí dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Z průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství se vychází při výpočtu minimální zálohy.**
- V roce 2017** činila průměrná měsíční mzda 28 232 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** byl roven částce 14 116 Kč (řádek č. 9).
- V roce 2018** činí průměrná měsíční mzda 29 979 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** je roven částce 14 989,50 Kč. **Minimální měsíční záloha** v roce 2018 činí 2 024 Kč.
12. **Nová výše zálohy** musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se (až na výjimky uvedené dále) ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude Přehled předložen v roce 2019.
- Typ zálohy:**
Částku 2 024 zapíše OSVČ, pro kterou **platí minimální vyměřovací základ**, a částka vypočtená podle vzorce je nižší nebo rovna hodnotě **2 024**. **Částku vypočtenou podle vzorce** zapíše OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ, nebo pokud je částka vypočtená podle vzorce **vyšší než 2 024**. **Nulu** zapíše OSVČ, která je zároveň zaměstnána a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů.
- Ke změně výše zálohy** dochází v těchto případech:
- plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 13 Poučení,
 - dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu,
 - změní se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 10 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 10, musí hradit alespoň minimální zálohu (a naopak),
 - změní se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 9, je povinna hradit zálohu (a naopak).
13. **Snížení zálohy** není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení příslušným pracovištěm VZP ČR. Snížení lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž bude nebo by měl být podán Přehled.
14. **Dotazy** zodpoví klientská pracoviště VZP ČR, nebo Informační centrum VZP ČR na telefonním čísle 952 222 222 (v pracovních dnech od 8 do 18 hodin) či e-mailu info@vzp.cz. Obecné informace, seznam pracovišť VZP ČR s čísly účtů a další informace je možné nalézt na internetové adrese www.vzp.cz.